

EUROPEJSKI INSPEKTOR OCHRONY DANYCH

Streszczenie opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych w sprawie wniosków Komisji dotyczących dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2006/43/WE w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego

(Pełny tekst niniejszej opinii jest dostępny w wersji angielskiej, francuskiej i niemieckiej na stronie internetowej EIOD: <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 336/04)

Wstęp

Konsultacje z EIOD

1. W dniu 30 listopada 2011 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący zmian dyrektywy 2006/43/WE w sprawie ustawowych badań⁽¹⁾. Zmiany dyrektywy 2006/43/WE dotyczą zatwierdzenia i rejestracji biegłych rewidentów i firm audytorskich, zasad etyki zawodowej, tajemnicy zawodowej, niezależności i sprawozdawczości, jak również powiązanych przepisów dotyczących nadzoru. W tym samym dniu Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ustawowych badań jednostek interesu publicznego⁽²⁾, które określa warunki przeprowadzania takich badań (dalej określanego jako „proponowane rozporządzenie”). Przedmiotowe wnioski zostały przesłane EIOD do konsultacji w dniu 6 grudnia 2011 r.

2. EIOD z zadowoleniem przyjął fakt, że Komisja skonsultowała się z nim, i zaleca uwzględnienie odniesienia do niniejszej opinii w preambule dyrektywy. Odniesienie do konsultacji z EIOD zostało już umieszczone w preambule proponowanego rozporządzenia.

3. W niniejszej opinii EIOD odnosi się do kwestii dotyczących dyrektywy 2006/43/WE, które wykraczają poza zakres proponowanych zmian. Podkreśla on potencjalne skutki samej dyrektywy dotyczące ochrony danych⁽³⁾. Analiza przedstawiona w niniejszej opinii ma bezpośrednie znaczenie dla stosowania obowiązujących przepisów, a także dla innych rozpatrywanych i ewentualnych przyszłych wniosków zawierających podobne zapisy, takie jak te omówione w opiniach EIOD w sprawie pakietu legislacyjnego dotyczącego zmiany przepisów w zakresie bankowości, agencji ratingowych, rynków instrumentów finansowych (MiFID/MiFIR) i nadużyć na rynku⁽⁴⁾. Z tego względu EIOD zaleca zapoznać się z niniejszą opinią w ścisłym powiązaniu z jego opiniami z dnia 10 lutego 2012 r. w sprawie wyżej wspomnianych inicjatyw.

Cele i zakres wniosku

4. Komisja uważa, że firmy audytorskie przyczyniły się do kryzysu finansowego, i dąży do tego, aby zbadać rolę, jaką odegrali – lub powinni byli odegrać – rewidentów w czasie kryzysu. Komisja stwierdza również, że rzetelne badania sprawozdań finansowych mają kluczowe znaczenie dla przywrócenia poczucia pewności i zaufania na rynku.

5. Komisja wspomina, że należy również podkreślić, iż prawo powierza biegłym rewidentom przeprowadzanie ustawowych badań sprawozdań finansowych spółek, które korzystają z ograniczonej odpowiedzialności i/lub możliwości świadczenia usług w branży finansowej. Zadanie to oznacza odgrywanie roli społecznej polegającej na wydaniu opinii co do prawdziwości i jasności sprawozdań finansowych tych spółek.

⁽¹⁾ COM(2011) 778.

⁽²⁾ COM(2011) 779.

⁽³⁾ Komisja nie skonsultowała się z EIOD w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy 2006/43/WE w sprawie badań ustawowych. Dyrektywa została przyjęta w dniu 17 maja 2006 r.

⁽⁴⁾ Opinie EIOD z dnia 10 lutego 2012 r., dostępne na stronie internetowej: <http://www.edps.europa.eu>

6. Wreszcie, zdaniem Komisji, kryzys finansowy uwypuklił uchybienia w badaniach ustawowych, zwłaszcza w odniesieniu do jednostek interesu publicznego (JIP). Są to podmioty o dużym znaczeniu publicznym ze względu na charakter prowadzonej działalności, wielkość, liczbę pracowników, status prawny lub z uwagi na wielość zainteresowanych stron.

7. W odpowiedzi na te obawy Komisja ogłosiła wniosek w sprawie zmian dyrektywy 2006/43/WE w sprawie badań ustawowych, który dotyczy zatwierdzania i rejestracji biegłych rewidentów i firm audytorskich, zasad etyki zawodowej, tajemnicy zawodowej, niezależności i sprawozdawczości, jak również powiązanych przepisów z zakresu nadzoru. Komisja przedstawiła również projekt nowego rozporządzenia w sprawie ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, w którym określone zostały warunki przeprowadzania takich badań.

8. Komisja proponuje, aby dyrektywa 2006/43/WE miała zastosowanie w sytuacjach nieobjętych zakresem proponowanego rozporządzenia. Ważne jest zatem, by wyraźnie rozdzielić te dwa teksty prawne. Oznacza to, że obecne przepisy zawarte w dyrektywie 2006/43/WE, które dotyczą wyłącznie wykonywania badań ustawowych w przypadku rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, zostaną przeniesione do proponowanego rozporządzenia i w razie potrzeby odpowiednio w nim zmienione.

Cel opinii EIOD

9. Wdrożenie i stosowanie ram prawnych badań ustawowych może w niektórych przypadkach wpływać na prawa osób w odniesieniu do przetwarzania dotyczących ich danych osobowych. Dyrektywa 2006/43/WE w obecnej i zmienionej postaci oraz proponowane rozporządzenie zawierają przepisy, które mogą nieść konsekwencje dla zainteresowanych osób pod względem ochrony danych.

Wnioski

46. EIOD docenia fakt, że ochronę danych potraktowano z wyjątkową uwagą w proponowanym rozporządzeniu, niemniej dostrzega pewne pole do wprowadzenia dalszych zmian.

47. EIOD przedstawia następujące zalecenia:

- należy zmienić brzmienie art. 56 proponowanego rozporządzenia i umieścić w dyrektywie 2006/43/WE przepis podkreślający pełne zastosowanie obowiązujących przepisów z zakresu ochrony danych, a także zastąpić wielokrotne odniesienia w różnych artykułach proponowanego rozporządzenia jednym ogólnym przepisem odwołującym się do dyrektywy 95/46/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 45/2001. EIOD sugeruje, aby wyjaśnić odniesienie do dyrektywy 95/46/WE poprzez uściślenie, że przepisy będą stosowane zgodnie z przepisami krajowymi wdrażającymi dyrektywę 95/46/WE,
- należy określić rodzaj danych osobowych, które mogą być przetwarzane na podstawie dyrektywy 2006/43/WE oraz proponowanego rozporządzenia, zdefiniować powody, dla których dane osobowe mogą być przetwarzane przez właściwe organy, oraz określić precyzyjny, konieczny i proporcjonalny okres zatrzymywania danych do celów wyżej wspomnianego przetwarzania,
- z uwagi na ryzyko dotyczące przekazywania danych państwom trzecim EIOD zaleca dodanie w art. 47 dyrektywy 2006/43/WE, że w przypadku braku odpowiedniego poziomu ochrony ocenę należy przeprowadzać indywidualnie w każdym przypadku. Zaleca również uwzględnienie podobnego odniesienia i indywidualnej oceny w każdym przypadku w odpowiednich przepisach proponowanego rozporządzenia,
- w art. 30 proponowanego rozporządzenia minimalny okres zatrzymywania danych wynoszący 5 lat należy zastąpić maksymalnym okresem zatrzymywania. Wybrany okres powinien być konieczny i proporcjonalny do celów przetwarzania danych,
- należy wspomnieć o celu publikacji sankcji w odnośnych artykułach dyrektywy 2006/43/WE i proponowanego rozporządzenia oraz wyjaśnić niezbędność i proporcjonalność publikacji zarówno w motywach dyrektywy 2006/43/WE, jak i proponowanego rozporządzenia. EIOD zaleca również, aby decyzja o publikacji była podejmowana indywidualnie w każdym przypadku oraz aby uwzględniono możliwość publikowania mniejszej liczby informacji niż jest to obecnie wymagane,

- należy zastosować odpowiednie zabezpieczenia w odniesieniu do obowiązkowej publikacji sankcji w celu zapewnienia poszanowania zasady domniemania niewinności, prawa zainteresowanych osób do sprzeciwu, bezpieczeństwa/prawidłowości danych oraz ich usunięcia po upływie odpowiedniego czasu,
- w art. 66 ust. 1 proponowanego rozporządzenia należy dodać przepis w następującym brzmieniu: „Na wszystkich etapach postępowania należy zapewnić ochronę tożsamości takich osób, o ile jej ujawnienie nie jest wymagane przez przepisy krajowe w kontekście dalszego śledztwa lub wszczętego w dalszym trybie postępowania sądowego.”,
- z art. 66 ust. 1 lit. c) należy usunąć sformułowanie „przepisami”.

Sporządzono w Brukseli dnia 13 kwietnia 2012 r.

Giovanni BUTTARELLI
*Zastępca Europejskiego Inspektora Ochrony
Danych*
